

קונטרס

דפי עזר

ללימוד שו"ע עם משנה ברורה לפי סדר הלוח "הלכתא דיומא"

■ מחזור שינה אחת ■

כולל בתוכו:

דפי חזרה

דפי ציורים וטבלאות

דפי סיכום

שופטים תשע"א לפ"ק

יוצא לאור ע"י
מפעל הלכתא דיומא

לזקק קמה לליפתן וכדו' שצריך לזה מדה שרי. ואינו צריך להערות מן כלי הקמה לתוך עריכתו אלא יכול לתחוב ידו לתוך השק של קמה אף ע"ג שנעשה גומא שם.

האם מותר לרקד קמה וכיוצא ביו"ט? אין מוקדין הקמה בתחלה אפילו על ידי שינוי ואפילו לא היה אפשר לו לרקד מעיו"ט. אבל אם רקדו מאתמול ונפל בו צרור או קיסם ביו"ט [דאי מעיו"ט היה לו לרקד מאתמול ואינו מותר כ"א ע"י שינוי] ורוצה לרקדו פעם שנית מותר אף בלא שינוי ויש מחמירין דגם בזה בעי שינוי וי"א דצריך בזה שינוי גמור כגון לרקד באחורי הנפה או ע"י עכו"ם, וכן הודך מצות ביו"ט וצריך לרקד הקמה הנטחן מן הפרורין ירקד ע"י שינוי. וי"א דמותר לטול הצרור או הקיסם בידו וה"ה דמותר ע"י ירקוד אבל יש מחמירין ואוסרין לטול צרור ביד אבל על ידי הרקדה לכו"ע שרי, ולדעה זו ה"ה דאין לטול ביד הפירורין הגדולים מתוך הקמה הנטחן כשדך מצות ביו"ט, וה"ה אם נפלו זכוכים לתוך הכוס לא יסיר אותם לחוד אלא צריך שיקח מן המשקה ג"כ עמחם, וה"ה השותה שכר ובתחתיתו יש שמרים יניח מעט שכר על השמרים, ונכון לנהוג כדעה זו.

האם מותר לרקדו פעם שני ביו"ט? אם לא נפל בו דבר אלא שרוצה לרקדו שנית כדי שיהא הפת נאה צריך שינוי קצת כגון על גבי שלחן, ואם דרכו של אדם זה לנפות גם בחול על שולחן יעשה שינוי אחר וכ"ש אם ינפה על גב הנפה מצד השני שרי. וכ"ז אם הנפה השניה אין נקביה קטנים מגפה ראשונה וכל מה שיצא בראשונה יצא בשניה אבל בהיתה הנפה השניה עם נקבים דקים אסור, ואפילו בזמנינו שהקמחים נרקדים בבית הריחיים מ"מ אין להרקידם עוה"פ בבית אפילו ע"י שינוי דכהרקדה ראשונה דמי. וה"ה דמותר לעשות על ידי עכו"ם אפילו תחלת הרקידה אם ישנה קצת, ויש מחמירין אפילו ע"י עכו"ם ואפשר דבשינוי גמור כגון אחורי נפה מודה דשרי ע"י עכו"ם.

האם מפרישין חלה ביו"ט? הלש עיסה ביו"ט יכול להפריש ממנה חלה ולהוליכה לכהן אפילו הפרישה מאתמול ואפילו צריך להעבירה דרך ר"ה, וגם בשבת מותר לו להוליכה לכהן במקום שיש עירוב ובאופן אם היה אפוי מאתמול דעיסה אינה ראויה למידי בשבת, ובמקום שאין עירוב מותר לבא ההנהגה לכיתו של ישראל בשבת, ואפילו באין לפניו כהן או במקום שהחלה נשרפת מותר להפריש. אבל עיסה שנלושה בעיו"ט אסור להפריש ממנה חלה ביו"ט, ואפילו בחלת חו"ל הדין כן ואפילו לא הפריש מחמת שכחה נמי אסור לו להפרישה ואם עבר והפריש אם במזיד אסור לו ולאחרים עד מוצ"ש ואם בשוגג מותר מיד, ודוקא שגמר כל הלישה מעיו"ט אבל אם היה לו לעסוק ביו"ט בגמר לישתה כהתחיל ללוש ביו"ט דמי.

שכח להפריש מעיו"ט מה יעשה? בחו"ל אוכל ומשייר קצת יותר מכדי שיעור שרוצה להפריש ולמחר מפריש מן המשוייר חלה, ובחלת א"י ליכא תקנה אלא א"כ ילוש עוד עיסה. ומותר לאפות הפת על ידי שיאכל ממנו ויפריש אחר כך חלה, וי"א דלא שרינן ליה ביו"ט לאפות כל העיסה משום חלק החלה שיש בו שנאפית שלא לצורך יו"ט ויש לחוש לזה לכתחלה שלא לאפות כל העיסה ורק שישאיר קצת עיסה שלא לאפותה עד אחר יו"ט וממנה יפריש חלה גם בעד עיסה הראשונה, מיהו אם עבר ואפה מותר לו לאכול ולהניח מעט שיפריש מזה חלה למוצאי יו"ט.

בע"פ שחל בשבת מה יעשה? בע"פ שחל להיות בשבת שאפה לחם חמץ על שבת שא"א לאכול ולשייר ולהניח עד למחר אם לא הפריש חלה מע"ש סמכינן בדיעבד דבחלת חו"ל שרי להפריש אפילו בשבת ויו"ט ויפריש ויתננה לכהן קטן פחות מט' או אפילו לגדול שטבל ואף די"א דאין תקנה לפת זה לאכילה מ"מ במקום הדחק שאין לו פת אחר לשבת יש לסמוך להקל.

איזה עצה עוד יש לו? אם רוצה יוכל ללוש עוד עיסה אחת ביו"ט ויצרפם יחד, ואם היה בכל אחת שיעור חלה א"צ לא צירוף כלי ולא נגיעה אלא מניח שתיהן לפניו ומפריש מזה ע"ז, ויפריש מאותה עיסה גם על מה שלש מעיו"ט, ודוקא שצריך לה או שרוצה לאכול פת חמה ואפילו בחלת א"י יכול לעשות עצה זו, ודוקא ביש בה שיעור חלה אבל באין בה כשיעור אלא דמצרפה עם הראשונה שיש בה אסור ויש מקילין דאפילו אין בה כשיעור וע"י צירוף סל ובמקום הדחק יש להקל.

האם מותר כהיום לכתוש במכתשת קטנה? אין כותשין הריפות במכתשת גדולה ואם כיהש אסור לאכול מזה אבל כותשין במכתשת קטנה שזה הוא השינוי שלה, ובארץ ישראל אפילו בקטנה אסור, וי"א משום שהיה להם עבדים דמזוללי וא"כ בזמנינו תלוי בזה היכי שמחזיקים עבדים כנענים אסור בכל גווני, וי"א שהיו החטים משוכחים ואין מתקלקלים אם יכתוש מעיו"ט וא"כ ה"ה בכל מקום שהחטים אינם נפגמים אם יהיו נידוכים מעיו"ט אסור, וי"א שלא היו רגילין הרבה לאכול דייסא וכדו' וגם בימות החול מצוי שכותשים במכתשת קטנה וליכא שום שינוי ביו"ט וה"ה בזמנינו תלוי ג"כ בזה אם אין דרך לכתוש בקטנה בחול שרי ויש להחמיר ככל הפירושים. וכיון שאין אנו יודעים עכשיו מה נקראת גדולה או קטנה יש לאסור הכל.

גבינה ותמכא וירקות ומצות האם מותר לגוררן ביו"ט? מותר לגרור גבינה ביו"ט על הכלי שהוא מורג חרוץ מיהו צריך שינוי מעט כמו דיכת מלח, ומיהו אם מפגי טעם מותר אפילו בלי שינוי מן הדין אלא דלהחמירין בכל גווני משני. ותמכא אע"ג שכמה פעמים טוחנין אותה בשיעור מרובה לבי או לג' ימים אעפ"כ לא גזרו חכמים בזה לאסור אפילו בטוחן ליומו ומיהו עכ"פ יש לשנות קצת וכשטוחן התמכא שלא ע"ג קערה אלא על המפה או על השולחן מקרי שינוי. מותר לחתוך ביו"ט ירקות דק דק בלי שינוי אכן כל אלה אינו מותר רק בכדי שיעור שצריך לאותו היום. ומצות מותר לכתוש בכלי המיוחד ולטוחן אותם על מורג ואפילו בלא שינוי כלל משום דאין טחינה אחר טחינה. ולאחר הטחינה נכון ליהרר שלא יכרור פרורי מצות שלא נכתשו עדיין היטב מתוך הקמה אף ביד ואם ירצה ליקחם יקחם עם מעט קמח.

האם מותר למדוד תבלין ביו"ט? מותר אדם למדוד תבלין ליתן בקדירה בשביל שלא יקדיה תבשילו, ואם דרכו גם בחול ליקח כלי מדידה אלא באומד הדעת אסור לו למדוד ביו"ט.

בהמה שעומדת לאכילה האם מותר לחלוב אותה ביו"ט? בהמה שהיא עומדת לאכילה ורוצה לחלוב אותה לאכול החלב בו ביום [דלצורך מחר בכל גווני אסור] אם לקדירה שאין בה אוכלין אסור אף דדעתו ליתן אח"כ החלב לתוך אוכל, ואם יש בה אוכלין מותר וכגון שבא החלב לתקנו שיש בקדירה כ"כ אוכלין כפי צורך החלב לתיקונו או עכ"פ שרוב החלב יהיה נצרך להאוכל ועי"ז שרי אף מיעוט החלב הנשאר שאינו צריך להתבשיל, או שיש בה פרורין ועכ"פ רוב החלב נבלע בהם אבל החולב כל צאנו לא הותר מפני פרוסה שנותן בכלי כל כמה דאין רוב חלב נבלע בו ויש למחות בהמון שעוברין ע"י.

בהמה העומדת לגדל ולדות האם מותר לחלוב אותה ביו"ט. אבל בהמה שעומדת לגדל ולדות או לחליבה אסור לחלוב אפילו לתוך אוכלין ואף החלב שנטף מדידה ממילא אסור משום נולד, ויש מקילין אפילו בבהמה העומדת לחליבה או לגדל ולדות ובמקום מניעת שמחת יו"ט שאין לו מה יאכל כ"א מאכלי חלב יש לסמוך ע"ז להקל ויותר טוב אם אפשר לו לעשות החליבה לאוכלין ע"י עכו"ם.

האם מותר לעכו"ם לחלוב בהמה ביו"ט? אינו יהודי החולב בהמה ביום טוב בעומדת לאכילה או שחולב בהמה שלו דלית ביה משום מוקצה ואפילו בעומדת לחליבה כעומדת לאכילה דמי וישראל רואהו [דאם אין רואהו אסור לישראל לעולם לשתות] יש להקל אפילו אם חלבו לקדירה ריקנית, וי"א דאף לדעה זו אין להקל כ"א בחולב לתוך אוכלין, אך נהגו בו איסור דבקדירה ריקנית אסור אף לעכו"ם החולב אבל אם הוא חולב לתוך אוכלין מבהמה שלו אף אם היא עומדת לחליבה שרי, וכן ישראל מותר לחלוב מבהמת עכו"ם אפי' עומדת לחליבה לתוך אוכלין ואין לשנות. מיהו ביו"ט של גליות מותר ביו"ט שני אפילו נחלב לתוך קדירה ריקנית ובהמה העומדת לחליבה שאחד מהם ודאי חול, אכן אם נחלב בשבת אפילו לתוך אוכלין ומבהמה העומדת לאכילה אסור ביו"ט ראשון שחל אחריו ביום א' משום הכנה אבל ביום ב' שרי אבל ביו"ט של ר"ה חשוב שני הימים כיום אחד וכל היכא דאסור ביום א' אסור ביום ב'. ונכרי שמסית לפי תומו שאותו החלב נחלב ביו"ט א' של גליות נאמן ומותר ביום שני. ודין סחיטת בוסר הוא כמו בשבת דאסור לסוחטו אפילו לתוך האוכלין ואפילו ע"מ לאכול לאתרו אסור.

האם מותר למדוד קמח ביו"ט? אין מודדין קמח ביו"ט כדי ללוש אלא יקח באומד הדעת ואם נוטל במדה שמועד בחול צריך לפחות מעט או להוסיף מעט, ואם

דפי ציונים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן תקד סעיף ג
עד סימן תקו סעיף ד

כ"ח אב

■ מוחזר שינה אחת ■

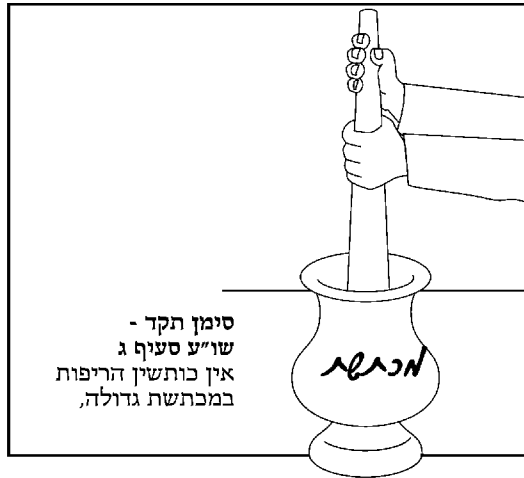
1 800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגולת המספל

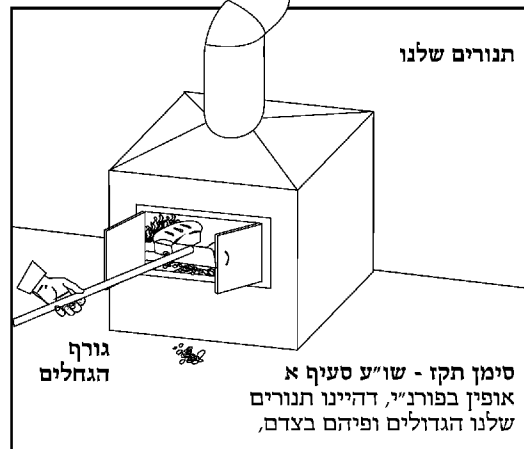
סימן תקו
מ"ב ס"ק ט
כגון לרקד
באחורי הנפה

סימן תקד -
שו"ע סעיף ג
אין כותשין הריפות
במכתשת גדולה,

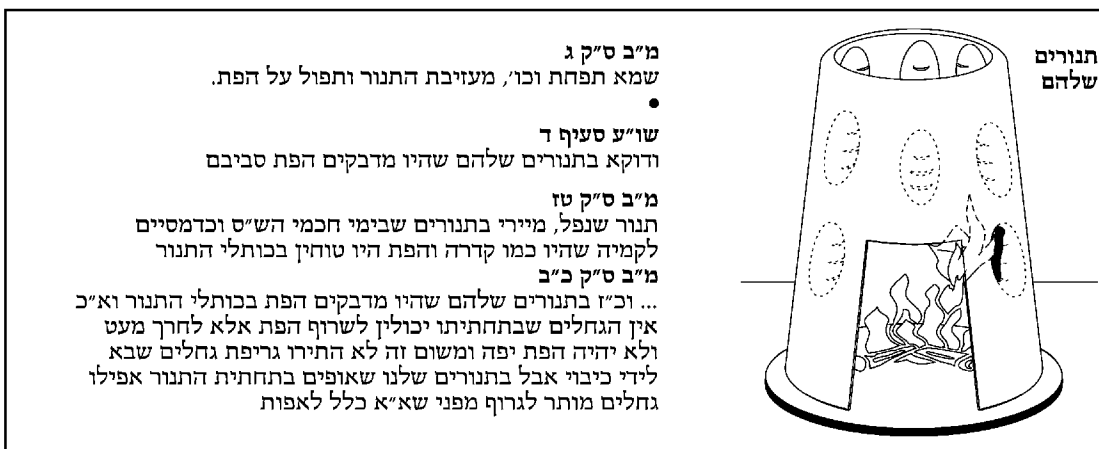

שו"ע סעיף א
באנטיבי,
(פי' יורה גדולה).

תנורים שלנו

סימן תקז - שו"ע סעיף א
אופין בפורני, דהיינו תנורים
שלנו הגדולים ופיהם בצדם,

תנורים
שלהם

מ"ב ס"ק ג
שמא תפחת וכו', מעזיבת התנור ותפול על הפת.

שו"ע סעיף ד
ודוקא בתנורים שלהם שהיו מדבקים הפת סביבם

מ"ב ס"ק טז
תנור שנפל, מיירי בתנורים שבימי חכמי הש"ס וכדמסיים
לקמיה שהיו כמו קדרה והפת היו טוחין בכותלי התנור
מ"ב ס"ק כ"ב
... וכ"ז בתנורים שלהם שהיו מדבקים הפת בכותלי התנור וא"כ
אין הגחלים שבתחתיתו יכולין לשרוף הפת אלא לחרך מעט
ולא יהיה הפת יפה ומשום זה לא התירו גריפת גחלים שבא
לידי כיבוי אבל בתנורים שלנו שאופים בתחתית התנור אפילו
גחלים מותר לגרוף מפני שא"א כלל לאפות

מ"ב ס"ק טו
וה"ה דאסור ליקח עץ לעשות
ממנו בריה להבריח הדלת

1 800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגולת המספל

להסיק כדי ליהנות לאורה בודאי אסור. ובלבד שלא יגע בהם עד שיתבטלו ברוב ואע"ג דמתנודדים ל"ח לזה דהוא כטלטול מן הצד, ואז כשמהפך בהם בעת הדלקתם מזוית לזוית בהיתרא קמהפך, ותיכף משעה שנתבטלו מותר להפוך בהם אע"פ שלא הדליקם עדיין. ויש מקילים ביותר דאפילו לא היה בתנור עצים כלל רק אלו שנשרו מן הדקל מותר ג"כ לערב ואפילו אם יהיו עצי איסור ניכרים לאחר עירוב ברוב ג"כ ל"ח רק שלא יזיז בעצי האיסור כשרואה אותן. אבל אם נפלו בתנור בשבת אסור להסיקן ביו"ט שלאחריו אפילו על ידי ביטול ברוב.

האם מותר ליקח עץ משם לאיזה תשמיש? אסור ליקח עץ בין לח ובין יבש מבין העצים לחתות בו האש בתנור אף שראוי הוא להסקה ודוקא אם לא הכינו מעיו"ט דהוי ליה מתקן מנא, ואפילו אינו מתקנו כלל מ"מ הרי עושהו לכלי ביו"ט, וה"ה דאסור ליקח עץ לעשות ממנו בריח להבריה הדלת אא"כ הכינו מעיו"ט וכן כל כה"ג.

האם מותר לגרף טיט שנפל על התנור ביו"ט? תנור שבימיהם שנפל לתוכו מטיח הטיט אם אפשר לאפות ולצללות בו בלא גריפה ולא יתחרך הפת או הצלי אסור לגרפו אבל מותר להשכיח האש והאפר שבו כדי שיהיה חלק ולא יגע בפת כלל אע"פ שאם היה נוגע בו לא היה כדי לחרכו, וגם להוציאה לגמרי את האפר מן התנור שרי חוץ אם יש אש באפר ובגריפת האפר יכבה האש ובהשכבה אפשר ליזהר שלא יכבה האש, וי"א דאפי' אפר לבד אסור להוציא. אבל אם יש בטיח שנפל לתוכו כדי לחרך הפת או הצלי אם היה נוגע בהם אף על פי שבלא גריפה היה אפשר לאפות ולצללות בו כיון שהיה מתחרך מותר לגרפו דחשיב טלטול לצורך, וכ"ז בשנפל הטיח היום או אפילו אתמול ולא ידע מזה או שלא היה לו שהות לתקנו אבל בהיה יכול לתקן מאתמול ולא תיקן מחמת שכחה אסור לגרפו.

האם מותר לגרף גחלים בתנור ביו"ט? לא התירו לגרף אלא טיח של תנור אבל לגרף גחלים דבא לידי כיבוי לא התירו וכ"ז בתנורים שלהם שהיו מדבקים הפת בכותלי התנור אבל בתנורים שלנו שאופים בתחתית התנור אפילו גחלים מותר לגרוף מפני שא"א כלל לאפות, ואפילו במכבדת טבולה במים אם צריך לזה. ואם התנור גדול והגחלים מונחים במקום אחד בתנור ושאר התנור פנוי שיכול לאפות הפת בלי גירוף אלא דאתא לגרף הגחלים כדי שלא יהיו סמוכין לפת ושמא יהא נחרך בקצתו אסור, וכן אם גרף התנור מהגחלים הגדולים ונשארו גחלים קטנים וניצוצות באופן שלא ישרף הפת רק אפשר שיהא נחרך קצת במקום שיגעו אסור לגרפם פעם שניה.

האם מותר להסיק היסק ראשון לתנור ביו"ט? תנור וכירים חדשים אין סכין אותם בשמן ולא טשין אותן במטלית אבל מותר להסיקן אפילו היסק ראשון, ותנורים שלנו מתחסמין שפיר ע"י היסק ראשון ואסור ויש חולקין ע"ז, ובלבד שלא יפיגם בצונן כדי לחסמן. ואם הוסקו יותר מדאי והוצרכו להפיגן בצונן כדי לאפות בהן מותר אע"פ שממילא מתחסם לית לן בה.

האם מותר לשרות המכבדת במים? מותר לשרות במים המכבדת שמכבדין בה התנור אע"פ שמכבה, ודוקא אם בלא זה יתקלקל הפת אבל אם לא יתקלקל רק שיהיה מתחרך מעט אסור, ולאחר שכיבד התנור אסור לטבול המכבדת במים שלא תשרף מפני ניצוצי אש שיש בה ואפילו אם הוא צריך לה עוד לאפיה ביום זה.

הפריש חלה טמאה מה דינה? המפריש חלה ביו"ט והיא טמאה וה"ה תרומה וחלה בזה"ז לא יאפה אותה ולא ישרפנה אלא מניחה עד הערב ושורפה בלילה. וה"ה שאסורה היא בטלטול ואע"כ מיד כשקרא לה שם חלה ועדיין היא בידו קודם שהניחה רשאי לטלטלה לכל מקום שירצה ומניחה שם עד חוה"מ ואז שורפה. וכ"ז בחלת א"י שהיא אסורה לטמאים או בחו"ל במקומות שאין נוהגים להאכילה לכהן טהור מטימאת קרי [דהיינו גדול שטבל או קטן פחות מכן ט'] או במקום שאין כהן לפנינו אבל אם נוהגין לתת לכהן ויש שם כהן מותר לו לאפותה.

כמה מותר לאפות בתנור גדול ביו"ט? מותר לעשות ביו"ט פתיך גדולים ולא חיישינן שמתוך כך יבא לאפות יותר ממה שצריך באופן שאסור וכגון בתנור גדול או בכמה פעמים דבתנור קטן ובפעם אחת אפילו לאפות יותר ממה שצריך לית לן בה. וה"ה שמוותר לו לאפות חרין דקים מאד אע"ג דטרח הרבה בעריכתו ובלישת כל אחת ואחת.

יש לו פת הדראה או פת נקי' האם מותר לאפות האחרת? אם יש לאדם הרבה פת נקיייה שמספיק לו לכל היום אינו אופה פת אחרת בין פת נקיה ובין פת הדראה אלא אם כן יש לו בני בית שרגיל להאכילם פת הדראה ובאינם רגילים אלא שבפעם הזאת רוצה להאכילם אסור, ואם ניחא ליה בפת חמה והפת נקיה נאפה מאתמול שרי לאפות אפילו פת הדראה, ודוקא אם הפת האחר הוא מאותו המין אבל אם הוא מין אחר אפילו גרוע מזה כגון שהפת שלו הוא פת חטים והוא רוצה לאפות פת דגן שרי, אבל אם יש לו פת הדראה הרבה יכול לאפות פת נקיה, ומותר לכתחלה לאפות פת הדראה ואח"כ פת נקיה, ודוקא אם רוצה לאכול הפת הדראה אבל אם כונתו להערים שיותר לחול בודאי אסור.

באיזה אופן מותר לאפות בתנור גדול? אופין בתנורים שלנו הגדולים ופיהם בצדם, והוא שצריך לפת הרבה שנודמנו לו אורחים רבים וכדומה או שאין לו תנור קטן, ובלבד שלא תהא חדשה שלא הסיקו אותה קודם היסק של אפיה זו ואפילו היה ההיסק מבע"י ג"כ אסור לאפות דחיישינן שמא תפחת ויפסד הלחם, ודוקא בפורני שהיא גדולה אבל בתנורים לא חיישינן לזה, ותנורי פת שלנו הוי כפורני שבזמן הש"ס וא"כ יש לאסור לאפות בתנור חדש, אכן יש להקל בזמננו שהתנורים נעשים מלבנים והם חזקים ואינו נפחת, ויש אוסרין בתנורים שלנו מצד היסק ראשון שהוא תיקון מנא אם לא שהוסק מבע"י, ויש מקילים בכל גווני, ואם נעשה מכמה ימים ונתייבש אף שלא הוסק עדיין לית לן בה אף להמחמירים. ומחמין חמין ביורה גדולה, ודוקא שצריך להרבה חמים או שאין מוצא מיחם קטן.

עצים שנשרו לתוך התנור ביו"ט האם מבטלין אותן? אע"פ שעצים שנשרו מן הדקל ביו"ט או בשבת שלפניו אסור להסיקן, אם נשרו ביו"ט בתוך התנור או שהניחם עכו"ם בתנור שלא לדעת ישראל מרבה עליהם עצים מוכנים שלא יהיו עצי איסור ניכרים [דבניכרים לא שייך ביטול] ומבטלין ומשתמש בהן לאחר שאינם בעין, ודוקא שהיו עוד עצים בתנור אלא שלא היה שם רוב כנגד העצים שנשרו דבכה"ג מוסיפין ומבטלים איסור דרבנן לכו"ע.

באיזה תשמיש מותר להשתמש בהעצים? אפי' להעמיד קדירה אחר הסקה לבשל נגד האש או לחמם גופו או אפילו ליהנות לאור האש בשעה שהעצים דולקים שרי דמוקצה אינו אסור בהנאה הבא מאליה וכשמשתמש בהיתרא בשביל אפיית פת מותר ממילא ליהנות גם בשאר הנאות, ויש מקילין גם להסיק לכתחלה בשביל להעמיד קדירה או להתחמם כנגד המדורה, מיהו

קנה תנור וע"ג כירה חדשה על פסח ולא השתמש בו עד הפסח האם מותר לאפות ולבשל בו ביו"ט?

הגב
בענינו...

Sponsored By: DollarPhone

זכות הלימוד

כל הזכויות שמורות
אוסף החניכות מלי ירוש
© מהדורת התוספת

דפי צעודים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן תקו סעיף ד
עד סימן תקז סעיף ו

כ"ט אב

■ מוחזר שינה אחת ■

1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

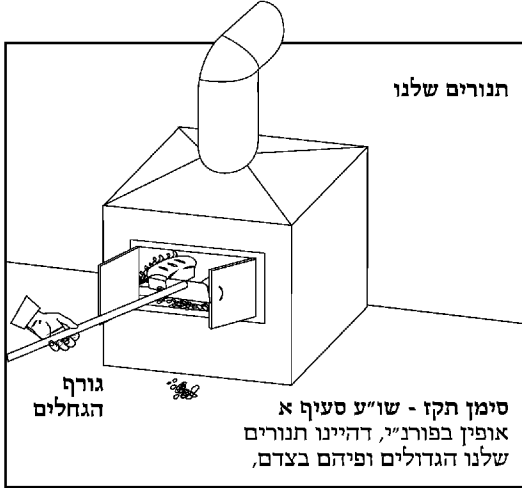
כל הזכויות שמורות

ואסור להעתיקם בלי רשות

© מהגולת המפעל

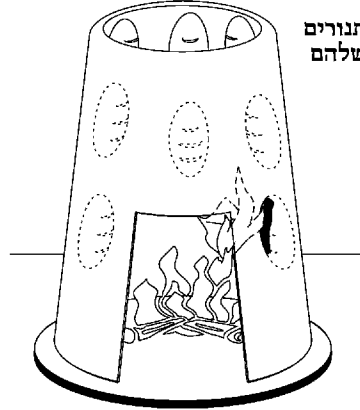
תנורים שלנו

גורף
הגחלים

סימן תקז - שו"ע סעיף א
אופין בפורני, דהיינו תנורים
שלנו הגדולים ופיהם בצד, ו

תנורים
שלהם

מ"ב ס"ק ג
שמא תפחת וכו', מעזיבת התנור ותפול על הפת.

שו"ע סעיף ד
ודוקא בתנורים שלהם שהיו מדבקים הפת סביבם

מ"ב ס"ק טז
תנור שנפל, מיירי בתנורים שבימי חכמי הש"ס וכדמסיים
לקמיה שהיו כמו קדרה והפת היו טוחין בכותלי התנור
מ"ב ס"ק כ"ב

... וכ"ז בתנורים שלהם שהיו מדבקים הפת בכותלי התנור וא"כ
אין הגחלים שבתחתיתו יכולין לשרוף הפת אלא לחרך מעט
ולא יהיה הפת יפה ומשום זה לא התירו גריפת גחלים שבא
לידי כיבוי אבל בתנורים שלנו שאופים בתחתית התנור אפילו
גחלים מותר לגרוף מפני שא"א כלל לאפות

מ"ב ס"ק טו
וה"ה דאסור ליקח עץ לעשות
ממנו בריח להבריה הדלת

האם מותר לתפור ולחתוך חוטי אוכל ביו"ט? עופות שממלאים אותם בשר וביצים מותר לתפורם ביו"ט והוא שיתקן מעיו"ט החוט וישימנו במחט מבע"י דאם ישימנו ביו"ט אסור, ואם לא שמוהו במחט מבע"י אסור ליתנו במחט ביו"ט אם לא ששם מעיו"ט ונלקח ממנו החוט ביו"ט דאז מותר ליתן החוט במחט ביו"ט ויחתוך הנשאר אחר תפירתו. ויזהר שלא יחתוך החוט ביו"ט קודם התפירה לעשות אותו כדי מדתו אבל לאחר התפירה מה שנשאר מן החוט מותר לחתוך. וכן נהגו לשרוף החוט הנשאר בעוף לאחר שתפרו בו, אבל קודם התפירה אסור אף לשרוף.

איזה ליבון מותר ללבן ביו"ט? מותר ללבן ביו"ט כלי ברזל שאפו בו גבינה ואחר הליבון יאפו בו בשר דכיון דהתיירא בלע אין צריך ליבון גמור שתשרף קליפתה אלא סגי בליבון קצת עד שקש נשרף עליו מבחוץ לכן מותר, אבל אם הוא בלוע מנבילה וכיו"ב שצריך ליבון גמור עד שיהא ניצוצות נתזין הימנה אסור ללבנו אפילו לאפות בו דבר היתר ואף אם לא היה אפשר לו ללבן מעיו"ט כגון שנטרפה ביו"ט גופא ג"כ אסור, ויש מקילים כשא"א לו ללבן מעיו"ט מיהו עכ"פ לכו"ע אין להורות כן לאחרים.

ליבון קל אימתי ילבנו ביו"ט? אפי' בליבון קל אינו מותר רק שכשיתלבן יתנו אותו על המאכל מיד ואז אפי' היה אפשר לו ללבן הכלי מעיו"ט ג"כ שרי, אבל אם ימתין מלאפות עד שיצטנן ויחממה מחדש נראה כמתקן ואף אם לא היה אפשר לו ללבן מעיו"ט ג"כ אסור ולדעת היש מקילים גם בזה שרי מצד הדין אך אין להורות כן לאחרים.

האם מותר להגעיל כלי ביו"ט? אסור להגעיל כלי ביו"ט אפילו אם רוצה להשתמש בהכלי אח"כ לצורך יו"ט, ואם לא היה אפשר להכשיר הכלי מעיו"ט כגון שנטרפה היום וכה"ג יש מקילים מצד הדין אך אין להורות כן לאחרים אכן אם היה לו מים רותחין שהרתחן לצורך אוכל נפש מותר להורות לאחרים להגעיל בהן. ומותר ללבן שפוד שצלו בו בשר שאינו מלוח ורוצה לחזור ולצלול בו ביו"ט ואפילו היה באפשרו ללבנו קודם יו"ט. בחול מותר להגעיל כלי מחלב לבשר או איפכא והעולם נוהגין איסור ברבר והמנהג להטריף מקודם.

האם מותר לנקוב נקב ביו"ט? אין נוקבין נקב חדש בחבית ביו"ט אפילו לצורך שתיה וכל דינו כמו בשבת, ואם לא היה אפשר לו לנקבה מעיו"ט מותר לו לנקבה ביו"ט אכן אין מורין כן.

האם מותר לטבול כלי ביו"ט? להטביל כלי חדש ביו"ט יש מחמירים ורק אם לא היה אפשר לו להטביל מעיו"ט מותר לו להטביל ביו"ט לד"ה לצורך תשמישו היום אך אין מורין כן לאחרים, אכן בכלי זכוכית דחייב טבילתו הוא רק מדרבנן יכולין אף להורות כן לאחרים לטבול לצורך היום אם לא היה אפשר לו לטבול מעיו"ט. ודין הדחה ושפשוף כלים ביו"ט דינו כמו בשבת.

האם מותר לטלטל מוקצה ביו"ט? מותר לטלטל מוקצה לצורך אוכל נפש ושמחת י"ט, כגון לטלטל האפר כדי לאפות במקומו או לטלטל האבנים המונחים על הפירות כדי לאכול הפירות אבל לאכול או ליהנות מדבר המוקצה גופא כגון להסיק במוקצה וכה"ג אסור.

האם מותר למלול מלילות ביו"ט? מוללין מלילות ומפרכין קטניות כדרכן ביו"ט ויש מחמירין דוקא בשינוי בראשי אצבעותיו ומנפח מעט מעט ואוכל ואפילו בקנון ותמחוי אבל לא בטבלה ולא בנפה ולא בכברה.

כמה פת מותר לאפות בתנור אחד? מותר לאפות תנור מלא פת אע"פ שאינו צריך אלא פת א' וי"א דדוקא במתכוין שעיי"ז יושבחה הפת אבל במתכוין לצורך חול אסור דכל כיכר צריך טרחה בפ"ע. ודוקא בתנוריהם שהיו קטנים והיו מדבקים הפת בדפנותיהם [ובמקומות שאין דרכן לדבק גדול וקטן שוה לאיסור] אבל בתנורים שלנו אין לאפות יותר ממה שצריך אפילו ע"י עכו"ם. ויש מתירין אף בתנור שלנו, ודוקא כשצריך באמת עכ"פ פת אחד ליו"ט אבל אם אינו צריך רק שמערים לאכול מעט ממנו כדי להתיר לו האפיה אסור, ובשעת הדחק כגון מי שלא הניח ערובי תבשילין וצריך לו פת לשבת יש לסמוך על דעה זו לאפות קודם אכילת שחרית אם צריך עכ"פ לפת אחד בו כיום עצמו אבל אם אינו צריך לא. והאופים שמכוונים לעשות מלאכתם ע"י עכו"ם ביו"ט כדי שיהיה מוכן להם הפת תיכף למוצי"ט ומערימין לאכול מהם פת אחד בו כיום עושין איסור לכו"ע.

האם מותר לגבל עפר או אפר לצורך אוכל נפש? מותר לסתום פי התנור בטיט ורפש שעל שפת הנהר והוא שרככו מאמש או עשה בו סימן ונתקו לצד אחד דאל"ה עושה גומא בנטילתו, וכרפש או טיט מרוכך שברחוב שתלושים הם מן הקרקע א"צ שום סימן וניתוק רק שיהיה דעתו עליהו מעיו"ט לסתום בהם פי התנור, וי"א שאין לחלק בזה. אבל לגבל טיט ועפר ביו"ט אסור י"א מה"ת משום גיבול וי"א מגזירה דרבנן. ומותר לגבל אפר לסתום בו פי התנור, ומ"מ אם יש לו טיט מגובל אסור לגבל אפר ביו"ט, וי"א שאין לגבל אפר ביו"ט ואע"פ שאינו כן מעיקר הדין מ"מ המחמיר תע"ב, וכ"ז דוקא באפר שהסיקו מעיו"ט דאינו מוקצה.

האם מותר ללבן רעפים או לבנים לצורך אוכל נפש? אין מלבנים את הרעפים לצלות או לאפות עליהם מפני שמחסמן ואפילו בשינים אסור וי"א דדוקא בחדשים אבל לא בישנים, אבל אבנים מותר ללבן. ואין שוברין את החרס ואין חותכין את הנייר לצלות עליהם ואין פוצעין את הקנה לעשותו כמו שפוד לצלות בו וה"ה דאין פוצעין אותו להצאין לתתו תחת הדג על האסכלא.

שפוד שנעקם האם מותר לתקנו ביו"ט? שפוד שנעקם ביו"ט אע"פ שהוא יכול לפשטו בידו ואין צריך להכות עליו בפטיש בין שנעקם מעט או הרבה עד שאין יכול לצלות כלל בלי תיקון אין מתקנין אותו. ולרמ"א דוקא שיוכל לצלות בו ע"פ הדחק בלא תיקון אבל אם אינו יכול לצלות בו כך כגון שנעקם השפוד הרבה או שנשבר ראש השפוד ביו"ט מותר לתקנו להדרו מעט שיהיה יכול לתחוב עליו הבשר ואין מורים כן לרבים או לתלמידיו, אבל לתקנו תיקון גמור לכו"ע אסור. וי"א דיש להחמיר בזה ואם יכול להשיג לשאול מאחרים לכו"ע אסור. וכ"ז דוקא לענין שפוד שהוא מכשירי אוכל נפש אבל שאר כלי שנתקלקל כגון מחט שנתעקמה אפילו מעט אין לפושטה לכו"ע. ואם נעקם או נשבר בעיו"ט שהיה באפשר לתקנו מבע"י אסור מדינא לתקנו, ואם נשבר ביו"ט ראשון אסור לתקנו ביו"ט שני, וי"א דאם לא היה צריך להשפוד ביו"ט ראשון מותר לרמ"א לתקן ביו"ט שני כשצריך לו.

האם מותר להשחזי את הסכין ביו"ט? שפוד שרוצים לצלות בו והיה ארוך יותר מדאי אסור לחתכו ולא לשרפו. אין משחזין את הסכין במשחזת שלה של אבן ואפילו נתקלקל חידודה ביו"ט אבל מחדדה אפילו על משחזת של עץ או חרס או אבן דעלמא שאיננה משחזת וה"ה שיוכל להשיאה ע"ג סכין אחר כדי לחדדה, ואין מורים דבר זה לרבים כדי שלא יבא לרדדה במשחזת, אבל להעביר שמנונית של סכין ע"ג משחזת של עץ או חרס או אבן ע"ג חברתה מורין ברבים להתיר. בד"א כשיכולה לחתוך בדוחק או שנפגמה אבל אם אינה יכולה לחתוך כלל אין משחזין אותה אפילו על העץ.

הקופסאות החתומים שאסור לפתחן בשבת האם מותר לפתחן ביו"ט?
Sponsored By: DollarPhone
הבית העצמאי
הכללת דיומא
כל הזכויות שמורות
אוסף מחשבים מלי ירושלים
© מהדורת התשלום

דפי צעורים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן תקז סעיף ו
עד סימן תקי סעיף ב

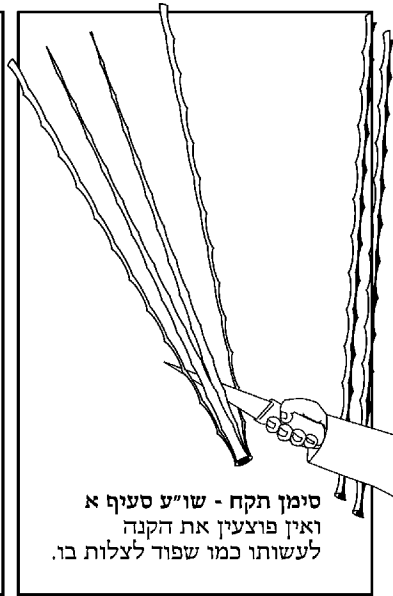
ל' אב

■ מחזור שינה אחת ■

1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
מהגות המספל ©

סימן תקח - שו"ע סעיף א
ואין פוצעין את הקנה
לעשותו כמו שפוד לצלות בו.

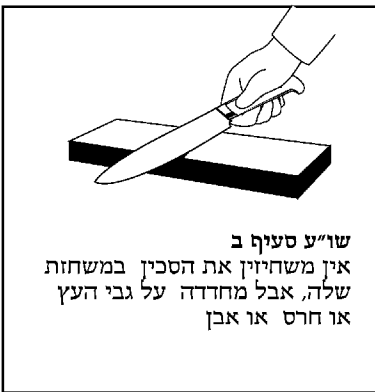

מ"ב ס"ק ג
שכשצולין דגים על האסכלא שוברין
חרס או חותכין נייר ושוירין אותו במים
וסודרין ע"ג האסכלא שלא ישרף הדג
וביו"ט אסור משום תיקון מנא

מ"ב ס"ק ד
וה"ה דאין פוצעין אותו לחצאין
לתתו תחת הדג על האסכלא

סימן תקט - שו"ע סעיף א
שפוד שנרצף אע"פ שהוא
יכול לפשטו בידו,

שו"ע סעיף ב
אין משחזין את הסכין במשחות
שלה, אבל מחדדה על גבי העץ
או חרס או אבן

מ"ב ס"ק יא
וה"ה שיכול להשיאה ע"ג
סכין אחר כדי לחדדה

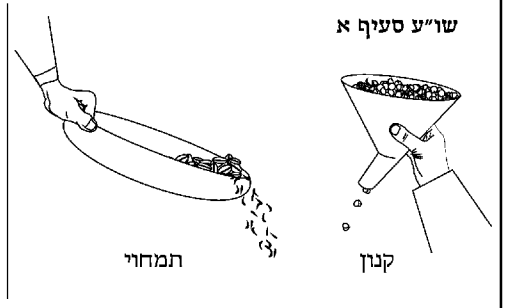

שו"ע סעיף ד
מותר לחתוך ביי"ט אגד
גדיים ועופות מקולסים
וחוטים תפורים

סימן תקי - שו"ע סעיף א
מוללין מלילות
מ"ב ס"ק א
פוי' שבידו ימלול החטים
כשהם רכים

מ"ב ס"ק א
ובשבת צריך שינוי
במלילה דהיינו
בראשי אצבעותיו

שו"ע סעיף א

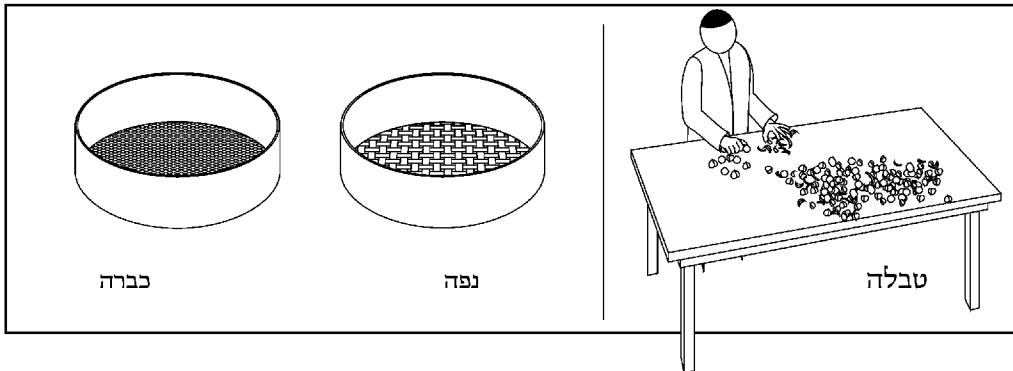
קנון

תמדוי

טבלה

נפדה

כברה

ולחביא לפנייהם וכשעושה כדרכו יוכא לפנייהם במהרה יותר, ואורחים נקרא לענין זה אפילו מאותה העיר, וה"ה אם א"א לו לשנות מפני סיבה אחרת כגון שאין לו בגד לכסות וכה"ג עושה כדרכו. בד"א בנושא על האדם אבל על גבי בהמה לא יביא כלל.

האם מותר לעשות מדורה ביו"ט? מותר לעשות מדורה להתחמם כנגדה וי"א דכל מידי דהנאת הגוף בכלל אוכל נפש הוא ורק שיהא שוה לכל נפש. וי"א דאסור להחם בית החורף ביו"ט כשאין ממשל שם שום תבשיל רק להחם בלבד בזמן שאין הקור גדול שאין דרך סתם בנ"א להקפיד על צינה זו, ואם נודמן ביו"ט שהיה קור גדול מותר לכו"ע ואף אם לא היה קור כ"כ שצריך להבעיר מפני צינה ורק שהמאכלים השמנים יקראו מחמת קור מותר להבעיר תנור בית החורף להעמידם שם כדי שלא יקרשו. וכ"ז דוקא על ידי ישראל אבל ע"י עכו"ם לכו"ע שרי ונחגו להקל אף ע"י ישראל.

האם מותר להחם מים לרחיצה ביו"ט? מותר להחם ביו"ט מים לרחוץ פניו ידיו ורגליו אף שאינן ראויין לשתייה רק לרחיצה, ומ"מ לא ירחם במרחץ, אבל אסור להחם מים כדי רחיצת כל גופו אפילו אינו רחצו בבת אחת אלא אבר אבר רבמים שהוחמו ביו"ט אסור לרחוץ בכל גווניו. אבל מותר לרחוץ תינוק במים שהוחמו על ידי ישראל ביו"ט כגון שעבר וחממו או שהוחם לצורך שתייה או פניו ידיו ורגליו דשרי ולגדול אסור אף בכה"ג לרחוץ ביו"ט [אף להמתירין רחיצה בחמין שהוחמו מעיו"ט], ודוקא בקטן שרגילין לרחצו בכל יום אבל כל שרגילין שלא לרחצו בו או ג' ימים אסור. אבל אסור לחמם לצרכו אפילו על ידי נכרי מיהו במקום חרלי קצת יש להחיר, אבל כשצריך להם לבשל או להדיח אז מותר להרבות בשבילו שישאר גם לקטן לרחיצה ובלבד שלא יוסף מים בקדרה לאחר שהעמיד אותה על האש רק שיקח מתחלה כלי גדול.

האם מותר לתת מטפחת בעת רחיצת התינוק? מה שנותנין מטפחת בעריבה תחת הקטן בעת הרחיצה יש בזה איסור כיכוס ויש לזהר עכ"פ שיהיו המטפחת נקיים מכובסים מכבר ובלא"ה אין להקל ליתנם לתוך המים כ"א ע"י עכו"ם, ואפילו אם הם נקיים ומכובסים טוב שיתנן לתוך המים ע"י עכו"ם אם באפשר.

האם מותר לרחוץ ביו"ט במים שהוחמו מאתמול? במים שהוחמו מעיו"ט מותר לרחוץ כל גופו אפילו כאחד מיהו דוקא חוץ למרחץ אבל במרחץ אפילו בבית החיצון אסור ולא הותר שם אלא להשתטף בהם, ויש אוסרים בכל ענין וכן נוהגין, ודוקא כל גופו כאחד אבל אבר אבר לכו"ע מותר לרחוץ, ואפילו להשתטף באותן חמין אסור לדעה זו. מיהו לענין תינוק מקילינן ביו"ט יותר מבשבת ומותר לרחצו אפילו בחמין שהוחמו ביו"ט וכ"ש בחמין שהוחמו מעיו"ט, אכן בתינוק שאין מורגל כ"כ אף בימי החול ברחיצת כל הגוף אף בהוחמו מעיו"ט יש להחמיר ולעת הצורך יש להקל. ורוב הפוסקים ס"ל כדעה ראשונה אלא שנוהגין לאסור ואין לשנות המנהג.

אשה האם מותרת לטבול ביו"ט? אשה שחל טבילתה ביו"ט צריך לזהר שלא יהיה במקוה רק פושרין דאל"כ אסור לטבול בה, וכ"ז אם הוחמו המים מעיו"ט אבל ביו"ט אסור להחם ע"י ישראל וע"י עכו"ם יש להקל, וכ"ז להחם בליל יו"ט ב' אבל להחם ביו"ט א' לצורך ליל ב' אין להקל כלל אם לא שהישראל יקח מהמים לשותת מהם קאפע או להדיח כליו דבזה מותר מדינא ורק שצריך לזהר בכ"ז שלא להוסיף אח"כ מים להזורה אלא בתחלה ימלא כל הזורה מים כפי השיעור הצריך לו.

האם מותר לעשות מוגמר ביו"ט? אין עושיין מוגמר דהיינו לפזר מיני בשמים על הגחלים של עץ אפילו אם הובערו לצורך אוכל נפש וכ"ש אם הבעיר הגחלים בשביל זה ואף בגחלת של חרס אסור בין להריח ובין לגמר הבית או הכלים, ודוקא כשעושה זה ביו"ט אבל מותר ליקח מעיו"ט כלי של ברזל מלא נקבים ומעשנין אותה בבשמים ופוקקין הנקבים ולמחר פותחין הנקבים והבית מתגמר מאליו ושרי לעשות כן אפילו בשבת. אבל אם עושה כדי ליתן ריח טוב בפירות למתקן לאכילה מותר ואפילו טובים כן אלא שרוצה למתקן יותר שרי אפילו אם מפזר על גבי גחלת של עץ, וי"א דדוקא אם הגחלים הובערו מכבר לצורך או"ג לקררה וכה"ג אבל אסור להבעיר עצים לכתחלה כדי לפזר מיני בשמים תחת הפירות ע"ג גחלתן. ואסור לסחוף כוס מבושם על הבגדים משום דמוליד בהן ריחא, ואפילו בגד שמריח כבר אין ליתן עליו כדי שיריח יותר ומ"מ אתרוג שהיה מונח מעיו"ט על הבגד ונטלו ממנו מותר להחזירו. וה"ה דאסור ליתן ביו"ט דבר המריח לתוך המים כדי שיריחו.

האם מותר לברור ביו"ט? הכורך קטניות ביו"ט בורר כדרכו הפסולת מן האוכל וא"צ לשנות לברור האוכל מן הפסולת, ובורר בחיך ובתמחוי אם רוצה לאכלו בו ביום אבל לא בטבלה ולא בנפה ולא בכברה, ואם דעתו לאכול למחר פשיטא דאסור לעשות שום הכנה מיו"ט לחבירו ואפילו אין דעתו לאכול לאלתר כ"א לאחר זמן שרי.

אימתי מותר לברור רק האוכל מן הפסולת? כד"א כשהאוכל מרובה על הפסולת אבל אם היתה הפסולת מרובה על האוכל בורר את האוכל ומניח את הפסולת, ואם הם שוין בכמותן בורר איזה מהם שירצה אכן אם האוכל הוא דק יבורר הפסולת. ואם היה טורח בכרית הפסולת מן האוכל יותר מטורח ברירת האוכל מן הפסולת כגון שהפסולת הוא דק מאוד ויש טורח רב לבררם אע"פ שהאוכל מרובה בורר את האוכל ומניח את הפסולת. ולווים ובטנים שנשתברו ועדיין בקליפיהם לא מקרי הקליפה פסולת כיון דאורחיהו הכהי ועדיין מעורבין וכמין אחד דמי ויכול לברור אחד מחבירי איזה שירצה ומ"מ אף בכאן יבורר איזה שקל יותר לו לברור.

האם מותר לסנן או למתקן החרדל ביו"ט? אין מסננים החרדל כמסננת שלו ואם מסנן על ד"א שלא כדרכו מותר. ואם לא היה אפשר לסנן מעיו"ט מותר לסנן אפ"י במסננת. ואין ממתקין אותו בגחלת של עץ ואם א"א לעשותו מאתמול שרי ויש מחמירין שאפילו באופן זה אין לעשות כ"א ע"י שנינו. אבל בשל מתכות מותר, ומותר ליתן שפוד של מתכות מלובן לתוך משקה כדי שיתחמץ אם ראוי לשותתו בו ביום ולהסוכרין דצירוף הוא דאורייתא אין להקל בזה.

האם מותר ליתן משמרת לסנן ביו"ט? אין תולין המשמרת ביו"ט לסנן בה שמרים אבל אם היתה תלויה ועומדת מותר ליתן בה שמרים לסנן באופן שאם היה עושהו מאתמול לא היה טוב כ"כ דאל"ה אסור משום בורר, וע"י שנינו מותר בכל גווניו. ואף אם לא היתה תלויה מבע"י יכול להערים ותולה אותם ליתן בה רמונים ונותן בה רמונים מתחלה ואחר כך נותן בה שמרים, אבל כשאינו נותן בה רמונים אסור. ושאר דיני סינון ביו"ט כמו בשבת ואסור לסנן מים בסודר משום ליבוין.

האם עושיין גבינה, חמאה, סמטעטענע, ביו"ט? אין עושיין גבינה ביו"ט ואפילו א"א לעשותה קודם יו"ט מיהו ע"י שנינו יש להקל, ואין מעמידין חלב ביו"ט ע"י קיבה או שארי דברים [וכן אסור לעשות סיראויטקע שנותן מעט חומץ בחלב כדי שיתברר המי חלב] ובפמ"ג שמסתפק אם מותר לעשות ד"ז בעצמו לחולה שאין בו סכנה. ואין עושיין חמאה מן החלב ביו"ט ואפילו ע"י עכו"ם יש להחמיר ויש מקילין בזה אם הוא לצורך שמחת יו"ט ואין להקל אלא לצורך גדול. ומותר לקלוט בעצמו שומן הצף על פני החלב שקורין סמטעטענע אפילו בשבת ורק כשיגיע סמוך לחלב יזהר להניח קצת עם החלב שלמטה, ודוקא כשצריך לאכלו בו ביום דאל"ה אסור משום הכנה, ואם א"צ לו רק שחושש שיפסיד ויתקלקל מותר לעשותו ע"י עכו"ם. וגם בעשיית חמאה ג"כ מותר ע"י עכו"ם אם הוא חושש שיתקלקל הסמטעטענע אם לא יעשנה חמאה.

איזה מלאכות מותר לעשות בירקות? מתקנים את הקונדס והעכביות וה"ה שאלאט"ן ירק מר מותר להוציא מימיו. ומותר למלוח הרבה חתיכות צנן ביו"ט אם רוצה לאכלן אע"פ שאסור בשבת ויש מחמירין וטוב לחוש לדבריהם לכתחלה.

מהו השיעור שמותר להוציא ביו"ט? אע"פ שהותרה הוצאה ביו"ט אפילו שלא לצורך לא ישא משאות גדולות כדרך שהוא עושה בחול אלא צריך לשנות. כיצד המביא כדי יין ממקום למקום לא יביאם בסל ובקופה לתת לתוכו ד' או ה' ואפילו רק שני כדים אפילו לצורך שתיית היום אלא יביאם על כתפו או לפניו אחד או שנים דמוכה שלצורך יו"ט הביאם, ואם זימן הרבה אורחים וצריך להביא במהרה לכולם ביחד מותר לשאת בקופות ד' וה' קבין. ודוקא כשמוליכין ממקום למקום במבואות דשכיחי בה רבים אבל מזוית לזוית או מבית לבית באותו חצר שרי בכל ענין אפילו יותר מד' וה' כדים ואדרבה מוטב להוליך הרבה ביהד משויליך מעט מעט ויצטרך להרבות בהילוך.

היאך נושאין משא ביו"ט? וכן משאות שדרכן לישא אותם כמוט ישא אותן על גבו מאחוריו ושדרכן לישא אותן מאחוריו ישא אותן על כתפו ושדרכן להנשא על הכתף ישא אותן בידו לפניו או יפרוש עליהן בגד כמשאות יבשות כגון פירות וכה"ג או בין דאין בסחיטתו משום ליבוין אבל במים אין לפרוס בגד מלמעלה דלא יפול במים ויבוא לידי סחיטה. וכל כינוצא בזה משינוי המשא ואם א"א כגון שזימן הרבה אורחים וצריך למחר

המשנה דירתו ביו"ט היאך ימלא חפציו ממקום למקום? **הגב בענינו** **הלבנת דיומא** כל הזכות שמורה וסוד להחיות מלי רוח עם משנה ברורה **Sponsored By: DollarPhone** **זכות הלימוד**

דפי ציוורים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן תקי סעיף ב
עד סימן תקיב סעיף א

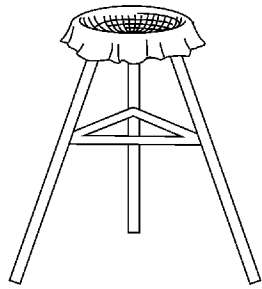
א' אלול

■ מחזור שנה אחת ■

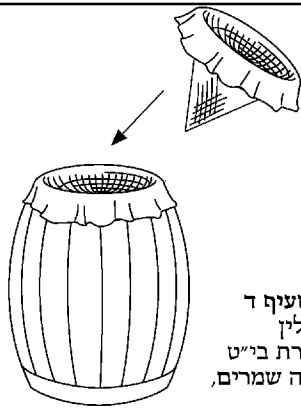
1 800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
מהנהלת המפעל ©

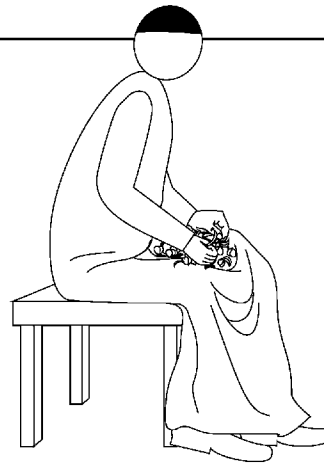

שו"ע סעיף ד
אם היתה
תלויה ועומדת

שו"ע סעיף ד
אין תולין
המשמרת בי"ט
לסנן בה שמרים.

מ"ב ס"ק טז
היינו שמותח פי המשמרת ע"ג כלי
בעיגול ונעשה כאוהל על חלל הכלי

סימן תקי - שו"ע סעיף ב
בורר כדרכו בחיקו

ישא אותן על גבו מאחוריו

שו"ע סעיף י
וכן משאות שדרכן
לישא אותם במוט,

אלא נוטלה בידו

לא יפשיל את
הקופה לאחוריו

שו"ע סעיף ט
המוליך את התבן

ישא אותן בידו לפניו

ושדרכן להנשא על הכתף

ישא אותן על כתיפו

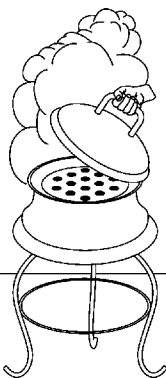
סימן תקי - שו"ע סעיף י
ושדרכן לישא אותן מאחוריו

לומד נכבד! - הננו בזה להבהיר
שהציוורים אלו נעשו כפי הבנתנו בדברי
המשנה ברורה, - ואם דעת הלומד נוטה
אחרת ורואה איזה שגיאה בהציוורים, -
או שיש לו איזה הארה או הערה, נא
שיואיל בטובו להודיעינו מזה, ולזכות
את הרבים,

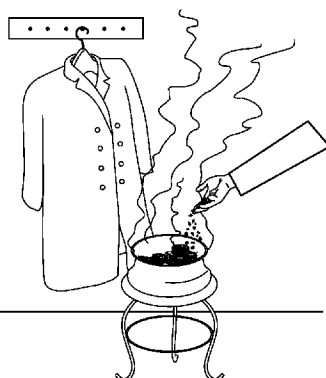
הגהות אלו יתקבלו אך ורק ע"י הפעק"ס
אם בדעת הקורא שצריכין לעשות ציור
על איזה דבר במקום שלא עשינו ציור,
נא להודיעינו גם מזה, ואם ביכלתו
לשלוח גם הציור שחושב שצריך להיות
שם, - ואי"ה במהדורה הבא יוצג על
מקומו, ויזקף לזכותו.

ציוורים אלו הם בפירוש לא לפסוק מזה
הלכה למעשה, ולא נעשה רק להקל על
הלומד בשעת לימודו להבין דברי
המשנה ברורה, ולהלכה למעשה צריכין
לעיין בפנים המשנה ברורה,

בכל הכבוד, הנהלת המפעל

מ"ב ס"ק כג
אבל מותר ליקח מעיו"ט כלי של ברזל
מלא נקבים ומעשנין אותה בבשמים
ופוקקין הנקבים ולמחר פותחין הנקבים
ונמצא הבית מתגמר מאליו

סימן תקי - שו"ע סעיף ד
אין עושין מוגמר דהיינו לפזר מיני
בשמים על הגחלים, בין להריח ובין
לגמר הבית או הכלים

שו"ע סעיף יא
אבל מביא
במטפחת ובחיקו

ביצה שנולדה ביו"ט שנתבשלה אם אחרות מה דינה? ביצה שנולדה ביו"ט שנתבשלה בשוגג עם בשר ותבשיל אם יש ס' כנגדו הכל מותר בין שהיתה הביצה שלמה וקלופה [דאם לא היתה קלופה היה מותר אפילו בדליכא ס' כנגדה בין שנתבשל עם בשר ותבשיל ובין שנתבשלה עם ביצים אחרות] ובין שנטרפה ונתערבה עם התבשיל, חרץ מן הביצה אף שעדיין שלמה, ואפ"ה דוקא כשנתבשלה עם בשר שרי אבל עם ביצים אחרים אף שהוא מכיר אותה ביצה מ"מ אסורים כל הביצים וי"א דכיון שהוא רק טעמו בלבד ולא ממשו של איסור בטיל אפילו בדבר שיש לו מתירין ובמקום מניעת שמחת יו"ט יש לסמוך ע"ז, ואם היה במזיד לא מהני ליה הבטול אף באיסור דרבנן. אבל אם לבנו בו התבשיל וכיצא בזה מידי דלחזותא וטעמא עביד לא בטיל, ובעינן דוקא תרווייהו חזותא וטעמא וי"א דהכונה לחזותא או לטעמא.

האם מותר ליתן כלי על הביצה? מותר לכפות עליה כלי כדי שלא תשכר ובלבד שלא יגע בה הכלי, אבל אסור ליתן תחתיה כלי בעת שהתרגולת מטילתה שתפול בו דמבטל כלי מהיכנו.

נולדה ביו"ט ראשון מהו ביו"ט שני? אם נולדה ביו"ט ראשון מותרת בליל יו"ט שני בשני יו"ט של גליות אבל בשני יו"ט של ר"ה וכן בשבת וי"ט הסמוכים זה לזה בין שהוא יו"ט אחר שבת או שבת אחר יו"ט נולדה בזה אסורה בזה עד הערב, ובספק אם נולדה ביו"ט ראשון מותר אף ביו"ט שני של ר"ה ויש מחמירין. ואם יו"ט ביום א' ב' ונולדה בשבת שלפניהם מותר ביום ב' של גליות, לאפוקי אם יו"ט היה ביום ש"ק וביום א' אסור ביום ראשון אף שהוא יום שני של יו"ט רשמה היום קודש, ולאפוקי של ר"ה דשניהם הם כיום אחד ארוך אף ביום שני אסור, וה"ה אם חל ר"ה ביום ה' וי"ז ונולדה ביום ה' אסור מהאי טעמא אף בשבת.

מצא ביצים ביו"ט בבוקר אימתי נולדה? ביצה שיצאה רובה מעי"ט וחזרה ואח"כ נולדה ביו"ט מותרת לפיכך אפילו בדק בקינה של תרנגולת עי"ט סמוך לחשיכה ולא מצא בה ביצה ולמחר השכים קודם עלות השחר [דאם לאח"כ תלינן שהיום ילדה] ומצא בה ביצה מותרת והוא שיש תרנגול זכר תוך ס' בחים ואינו מפסיק נהר שאין בו גשר שאם לא כן אפשר שתלד בלילה ואסור. אבל אם לא ברק מעי"ט והשכים קודם עמוד השחר ומצא אפילו ליכא זכר בהרה שריא שאנו תולים שמאתמול נולדה, אבל אם לאחר עמוד השחר מצא אסור מספק.

עכו"ם שהביא ביצים אימתי נולדו? בלא זכר רובין יולדת ביום לפיכך מותר ליקח ביצים מן הנכרי בליל ראשון של יו"ט דהלינן שמעי"ט נולדו וכן בליל שני של שני ימים טובים של גליות אבל אם הביא ביום אפילו ביו"ט שני של גליות אסורה דשמא היום נולדה. אבל לא בליל שני של ר"ה ולא בליל יו"ט שאחר השבת ואפילו אם חל יו"ט שני אחר השבת, ודוקא שאין העכו"ם מספר כלל אימתי נולדה או שמספר שנולדה קודם ואינו לפי תומו כגון לאחר ששאלו ישראל אימתי נולדה משיבו שקודם ר"ה או קודם שבת.

עכו"ם מסל"ת שנולדו מאתמול האם נאמן? א"י המביא ביצים ביו"ט ראשון ומסל"ת שנולדו מאתמול מותר לסמוך עליו, ודוקא דלא ידע הנכרי דביצה שנולדה היום אסורה לישראל דאם ידע אף שהוא מסל"ת אינו נאמן כשהביצים הם שלו, אבל אם הביצים הם של ישראל והעכו"ם מסל"ת שנולדו מעי"ט אע"פ שהוא יודע שביצה שנולדה היום אסורה לישראל מותר לסמוך עליו. ודוקא ביו"ט שחל באמצע השבוע אבל ביו"ט שחל באחד בשבת שיש לחוש שנולדה בשבת ואסור מדאורייתא ביו"ט אין נכרי מסל"ת נאמן, וי"א דאפילו נולדה בשבת ליכא איסור דאורייתא אלא עיקר החשש שמא נולדה היום ונגמרה מאתמול במעיה ושבת הכין ליו"ט ואסור מה"ת, ולפ"ז אם הביאה ביום א' קודם עמוד השחר דליכא למיחש שמא נולד בלילה ועכו"ם מסל"ת דנולד מע"ש שרי. ובמדינותינו ששיכחי הרבה ביצים ומביאים הרבה בבת אחת ודאי רוב מהביצים שמביאים למכור הם מהנולדים מכבר וע"כ נאמן הנכרי כשמסל"ת ואומר שנולדו קודם שבת, ודוקא כשמביא העכו"ם הביצים לבית ישראל. ודוקא ביו"ט ראשון אבל ביו"ט שני אפילו ר"ה שחל ר"ה ביום השבת וביום א' והביא העכו"ם ביום א' נאמן במסל"ת דאינו אלא דרבנן.

איזה גוים אסור לבשל ביו"ט? אין מבשלים לצורך כותים ביו"ט, וה"ה כל מלאכות שמוותר לעשות בשביל ישראל בשביל נכרי אסור, ולצורך קראי"ם יש אסרין ויש מתירין, ומומר לעכו"ם או לחלל שבת בפרהסיא דינו כעכו"ם.

האם מותר להזמין או לשלוח לעכו"ם ממה שבישל ביו"ט? ואסור להזמין שמא ירבה בשבילו ואינו מועיל מה שכבר הכינו כל צרכי סעודה, ודוקא להזמין לביתו אבל לשלוח לו לביתו ע"י כותי שרי היכא דאיכא משום דרכי שלום ואפילו דרך ר"ה, אבל לא ע"י ישראל כשיש איסור טלטול לבית העכו"ם אפילו אם הוא רק כרמלית אבל אם העכו"ם דר תוך הרחוב שהוא מותר לטלטל שם גם על ידי שליח ישראל מותר, ודוקא אם שולח לו ממה שהכין לעצמו אבל אם הרבה בשבילו אפילו באותה קדרה שבישל ג"כ לעצמו אסור, ומה שמשלחין ביו"ט דורון לנכרי שרוצה לכבדו ומוסיפין בשבילו שלא כדוין הם עושיין ולא מבעיא שאסור לאפות בשבילו חלה אחת וכדו' אלא אפילו מה שמרכין לבשל בשבילו דגים כשמבשל ביחד גם לצורך עצמו אסור, ויש מקילין כשמבשל ביחד גם לצורך עצמו ובמקום איבה או הפסד ממון אפשר שיש לסמוך ע"ז.

גוי הבאה מאליו האם מותר ליתן לו לאכול? אבל עבדו ושפחתו וכן שליח שנשלח לו וכן כותי שבא מאליו אף אם הוא אדם חשוב מותר להאכילו עמו ולא חיישינן שמא ירבה בשבילו, ודוקא שבא אחר שכבר הכין סעודתו, וי"א דאם הוא אדם חשוב צריך שיאמר לו הישראל קודם שמאכילו אם יספיק לך כמה שהכינו לעצמנו בא ואכול, וי"א דאם בא מאליו והישראל נותן לו לאכול בלי הזמנה והפצרה שיהא אצלו מותר אבל אם להפציר בו שיהא אצלו אע"פ שבא מאליו אסור. ומותר להרכות בשביל עבדו ושפחתו באותה קדירה שמבשל בה לעצמו, אך צריך ליהדר שלא יאמר בפירוש שמבשל בשבילם, אבל בעכו"ם הבא מאליו שהוא מכובד אצלו דוקא כשנותנו ממה שהכין עבור עצמו אבל להרכות בשבילו אפילו בקדירה אחת אסור.

האם מותר גם להוסיף כבישול או באפי'? ודוקא כב"א דחד טרחה הוא אבל להוסיף אחר"כ בשר בשביל עבדו ושפחתו אסור אלא א"כ יש לו מאכלים אחרים שיוכל לפייסם בהם ונמצא שכל הבשר היה ראוי בשביל ישראל ואז מותר ליתן להם לאכול מזה. ופת אין להתיר אפילו אופה בתנור אחד אלא א"כ יוכל לפייסם בדברים אחרים ונמצא שכל הפת ראוי בשביל ישראל ואז מותר ליתן גם להם לאכול ממנו, וכל היתר הפת אינו כ"א בתנורים שלהם אבל בתנורים שלנו אפילו בשביל ישראל אין לאפות יותר ממה שצריך לו אכן לעת הצורך יש להקל גם בתנורים שלנו.

אפה לבני החיל האם מותר ליתן מזה לתינוק? בני החיל של כותים שנתנו קמח שלהם לישראל לאפות להם פת אם אינם מקפידים כשישראל נותן ממנו לתינוק מותר לאפות להם, וי"א דלא שרי אא"כ נותן ממש לאכול ולא ע"י שיכול ליתן. וה"ה אם הישראל נותן להם הקמח מהוק המלכות אלא שאין הישראל רשאי לאפות מקמח פת אחת לתינוק אלא יאפה להם כל הפת מותר לאפות להם ביו"ט ע"י שיתן פת אחד מהם לתינוק, ואין לסמוך על קולא דנתינת פת אחת אלא בכה"ג שהוא שעת הדחק.

איזה מלאכה מותר לעשות בשביל בהמה וחי'? אסור לבשל ולאפות לצורך כלבים אפילו כלבים דמוזנותיהם עליו ומכ"ש כלבים של הפקר, ולא דוקא כלבים אלא ה"ה שאר בהמה חיה ועוף אסור לעשות שום מלאכה עבורם, אבל מותר לטלטל מוונת וליתן לפניהם. אבל אסור להוציא בשבילן מרשות לרשות אפילו להוציא מרה"י לכרמלית וע"י עכו"ם שרי. וכן אסור לגבל המורסן לעופות כ"א ע"י שינוי. ומותר להרכות בשביל הכלבים או שאר בהמה וחייה אפילו לא היו מוזנותיהן עליו באותה קדירה שמבשל בה לעצמו אפי' אין לו דבר אחר שיוכל ליתן לכלבים אם היה רוצה, אבל בקדירה אחרת בשבילן אסור בכל ענין, וי"א דאם היה לו ד"א במה לפייסן אפילו קדרה אחרת שרי להרכות בשבילן אם המאכל הזה ראוי לעצמו.

ביצה שנולדה ביו"ט מה דינה? ביצה שנולדה ביו"ט אפילו מתרנגולת העומדת לאכילה דליכא בה מוקצה אסור אפי' ליגע בה כיון שמתנועע וי"א דגם בביצה דוקא טלטול אסור אבל נגיעה בעלמא שרי, וכשי"ש שלא לאכלה, ואם נתערבה אפילו באלף כולן אסורות באכילה ובטלטול. ספק אם נולדה ביו"ט או בחול אסורה, ואם נתערבה כאחרות יש להחמיר ויש מקילין דבטל ובמקום הפסד יש לסמוך עליהו.

מצוי שקוראין לעכו"ם לעשות איזה מלאכה ביו"ט ונותנין לו ממאכלי יו"ט, איזה מאכל מותר ליתן לו?
הגב בענינו...
Sponsored By: DollarPhone
זכות תלמוד
כל הזכויות שמורות
אוסף החינוך של ישיבת
המחלוקת והתפילה

אפילו הוא רק רוח מצויה, ויש מחמירין בזה דבכל רגע ורגע הרוח מנשב ולכן נוהגין בליל יו"ט שאין לוקחין הנרות מביהכ"נ לביתם כדרך שעושים במו"ש אלא תחובו בחול.

האם מותר להדליק בפתילות שהדליקן אתמול? נר שכבה ורוצה להדליקו בו ביום מותר לחתוך ראש הפתילה הנשרפת כדי שיהא נוח לידלק אבל לחתוך בכלי מגוף הפתילה אסור, ואם רוצה להכין על יום אחר אפילו על יו"ט שני אסור. ושיורי שמן ופתילה מותרין אפילו ביו"ט אחר שבת או שני ימים טובים של ר"ה, וי"א דאם כבו בשבת אסור להדליקן אח"כ ביו"ט וכן אם כבו ביו"ט ראשון של ר"ה אסור להדליקן ביום שני ולכתחלה טוב להחמיר ועכ"פ יראה להדליק הפתילות מצד השני.

לאיזה צורך מותר להדליק נר ביו"ט? נר של בטלה שאינו צריך לו אסור להדליקו ולא מיבעי אם אין לו בהבערתו צורך כלל דאסור אלא אפילו עושה זה לאיזה צורך שאינו לצורך יו"ט או לצורך גופו כלל אסור אכן אם עושה זה לכבוד יו"ט מצוה הוא ואע"ג שכבר הדליק נרות של ברכה כשמוסיף נרות להרבות אור בביתו איכא שמחת יו"ט, ודוקא בלילה אבל ביום אסור בביתו, ואם יש ברית מילה בבית מותר.

נר ביהכ"נ האם מותר להדליקם ביו"ט? אבל נר של בית הכנסת לא חשיב של בטלה ומותר להדליקו ואפילו ביום ואפי"כ ביו"ט שני אחר מנחה אפילו א"צ להאור שעוד היום גדול ואפילו אין שם אדם בביהכ"נ שרי, ואם הוא כבר סמוך לחשיכה אפילו בביתו שרי להדליק. ולתקן הפתילות והעששיות ביו"ט אחר מנחה אם רוצה להדליק בו ביום מותר ואם לאו אסור ואפילו להעמיד נרות של שעוה לצורך הלילה אסור ואפילו מיו"ט ראשון לשני.

איזה דברים אסור לעשות עם הנר ביו"ט? אין פוחתין נר של חרס בעודו רך כמו ביצים של יוצר למען אותו ביד לעשות לו בית קבול מפני שהוא עושה כלי, וה"ה לפעמים כשעדיין הוא רך משימין קש או שאר דבר באוירו מדופן לדופן כדי שלא יפלו הדפנות יחד אסור ליטול הקש מתוכו ביו"ט, וכן שני כלים שהם מחוברין יחד בתחלת עשייתן כגון שני נרות או כוסות וכה"ג אין פוחתין אותן לשנים ואם נדבקו ממילא אח"כ דרך עראי מותר לפותחן.

היאך מחלקין נר אחד לשנים ביו"ט? אין חותכין על ידי סכין הפתילה לבי' וכן אם היתה ארוכה ביותר וחותך ממנה כדי לקצרה ג"כ אסור אלא אם כן ע"י שנותן שני ראשיה בפי שני נרות ומדליקה באמצע ויהיו שני נרות דולקות והוא שיהא צריך לשתייהן, דאם אינו צריך א"כ מוכח דלתקון מנא קמכוין. ודין זה ה"ה בנר של שעוה או של חלב שלא היה דלוק עדיין ורוצה לחתכו לשנים בסכין אסור אך להדליק באור באמצע שיעשו מהם שני נרות דולקות שרי.

האם מותר לגכדל או להבהב הפתילה ביו"ט? אין גודלין את הפתילה וה"ה דאסור להתיר קליעת הפתילה או להתיר נר של שעוה הקלועה ואפילו אם מכויין לצורך הדלקה, ולא מהבהבין אותה, אבל אם אינה קשה כל צרכה יכול למעכה בידו כדי להקשותה, ומותר לשרותה בשמן שאין בו נר דולק דבנר דולק ושורה בתוכו נתמעט השמן קצת והמסתפק מן השמן שבנר חייב.

האם מותר להסיר הפחם שבראש הנר ביו"ט? מותר להסיר הפחם שבראש הנר כשהוא דולק אפילו בכלי אבל אינו חותך ראש גוף הפתילה בכלי, וי"א דגם פחם אסור להסירו בכלי, וכ"ז מדינא אבל במדינתנו נהגו להחמיר בין בנר של שמן ובין בנר של שעוה וחלב שלא למחות כל עיקר אפילו פחם בין ביד בין בכלי ואין היתר אלא לנפץ הפחם באצבעו ואצ"ל שמותר להטות באצבעו את ראש הפתילה כדי שתדלק יפה.

דיני ברכת הדלקת נרות ביו"ט. המדליק נר של יו"ט צריך לברך אקב"ו להדליק נר של יו"ט, ואם חל בשבת אומר של שבת ושל יו"ט, וגם ביו"ט שני של גלויות צריך לברך.

האם מותר לכבות דליקה בבקעת או בקדירה ביו"ט? אסור לכבות דליקה ביו"ט אפילו אם רואה ביתו שנשרף אם אין שם סכנת נפשות ואפילו אין לו בית אחר לדור שם וימנע משמחת יו"ט. ואין מכבין הבקעת ואפילו כדי שלא יתעשן הבית, או הקדירה אף שאין לו מקום אחר להעמיד הקדירה, או כדי לשמש מטתו ואפילו אין לו בית אחר להוציא שם הנר ולא כלי לכפות על הנר ואפילו היא בעילת מצוה, וכ"ש אם כונתו לכבות בשביל שחם עליו שלא ישרף כולו אף שדעתו שישאר לבשל בו עוה"פ באותו היום אסור. וי"א דוקא אם אפשר להציל הקדירה מעישון בלא כיבוי כגון שיכול לעשות אש במקום אחר ולהעמידה שם או שיש לו מקום להשליך הבקעת לחוץ אבל אם א"א להציל או לבשל הקדירה בענין אחר רק שישכבה מותר לכבות, ואם האש גדול ומקדיה להתבשיל וצריך להסיר משם קצת אף שע"ז בודאי יכבה האש מהן שרי.

האם מותר לכבות דליקה בבית ביו"ט? וכן בבית אם ישרף הבית לא יהיה לו מקום לאכול שם ויפסיד סעודתו אף שעצם הסעודה יכול להציל בלי כיבוי רק שלא יהיה לו מקום לאכול או שישרפו כלי אכילה ולא יכול להשיג כלים אחרים לסעודתו מותר לכבות אבל אם יתקלקל סעודתו המוכנת ע"י השריפה או אפילו היה מוצא אח"כ מקום לאכול ג"כ שרי לכבות. ואם ימצא מקום לאכול אפילו בבית עכו"ם אסור לכבות ובא"ר מסתפק בזה. אבל אם יש לו בית אחר לאכול שם אסור לכבות משום הפסד ממנו, ובעישון הבית אף אם אין לו בית אחר לכו"ע אסור לכבות, ובה"ז שאנו שרויים בין הנכרים דיש חשש סכנת נפשות מותר לכבות אפילו בשבת.

מה אסור ליקח מנר הדלוק? אסור להטות הנר כדי להרחיק השמן מן הפתילה ויכבה מהר ואצ"ל שאסור להסתפק מן השמן שבנר בשעה שהוא דולק, וחתכות חלב או שעוה המונחות בנר מותר ליקח אחת מן החתיכות הרחוקות מן הפתילות, וכן אסור ליקח פתילה מנר הדלוק אפילו ליתנה בנר אחר שהרי כשמוציאה מיד הוא מכבה אותה. בד"א כשמוציאה לגמרי מן השמן אבל מותר להוציא מקצתה העליון חוץ לשמן כדי שתאחז האור בזה המקצת ואם אינו יכול לאחוז בפתילה להוציא מקצתה חוץ לשמן מותר להגביה הנר מעט כדי שיסתלק השמן מעט לאחוריו ויוכל לאחוז בפתילה ולהוציא מקצתה ואח"כ יחזור ויקרב השמן אל האש כמו שהיה.

האם מותר לגרום הכיבוי ע"י הוספת נר? מותר להוסיף פתילות לנר דולק כדי שיעביר הרבה ויכבה במהרה, וה"ה דמותר לכפול נר שעוה הדולק ולהדליק גם ראש התחתון כדי שישרף במהרה, ואם מכויין שיכבה אורה לאו לכו"ע הוא רק לדעת המתירין וראוי להחמיר בזה. אסור לחמם נר של שעוה ולדבקו בכותל או במנורה.

האם מותר ליתן על נר שעוה דבר המנעו מלשרוף? נר של שעוה שרוצה להדליקו ביו"ט וחס עליו שלא ישרף כולו ולחתכו בסכין אסור משום תיקון מנא ולחתכה ע"י אור קודם הדלקה מותר רק אינו רוצה שלא ישאר מאומה, יכול ליתן סביבו קודם שידליקנו דבר המונע מלישרף בענין שיכבה כשיגיע שם כגון ליתן סביבו חול וכה"ג, וה"ה דמותר לתחוב אותו לתוך חול תיחות בענין שאין בו משום עשיית גומא כדי שכשיגיע לחול יכבה.

האם מותר ליתנם לאחר ההדלקה? דבר המונע מותר ליתן אפילו אחר הדלקה ולכן מותר לתחוב אותו בחול אפי' אחר הדלקה,

אבל אסור להניח הנר בצוויינגי"ל אחר הדלקה או להדביק הנר בכותל בענין שיכבה כשיגיע לשם, אבל לאחר שהדליקו אסור כיון שנוגע בשעוה ולכן בין שחותך אותה ומקצרה ובין שעושה איזה דבר סביבה שיכבה הפתילה כשתגיע לשם אסור, וי"א דאפילו לאחר שהדליקה ג"כ מותר ליתן דבר המונע מלישרף מאחר שאינו עושה מעשה בגוף דבר הנדלק. ויש מתירין לחתוך נר של שעוה באור אפילו אחר הדלקה דהיינו שמדליקים גם למטה כדי לקצרה כיון שאינו נוגע זה להאור כלל אבל ע"י סכין אסור, ונכון להחמיר כדעה ראשונה שאוסר בזה.

האם מותר ליתן הנר במקום שהרוח נושבת? מותר להעמיד נר במקום שהרוח יכול לשלוט כשיבא כדי שיכבה אבל אסור להעמידו שם אם כבר הרוח מנשב

דפי ציונים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן תקיג סעיף ז
עד סימן תקטו סעיף א

ג' אלול

■ מחזור שינה אחת ■

1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגות המספל

מ"ב ס"ק ט
וחתיכות חלב או שעוה
המונחות בנר מותר ליקח
אחת מן החתיכות
הרחוקות מן הפתילות

סימן תקיד - שו"ע סעיף ב
להטות הנר כדי להרחיק השמן מן
הפתילה חשיב כיבוי ואסור

מ"ב ס"ק טז
ואם אינו יכול לאחוז בפתילה להוציא מקצתה חוץ
לשמן מחמת שהשמן סמוך מאד לאש הדולק מותר
להגביה הנר מעט כדי שיסתלק השמן מעט לאחוריו
ויוכל לאחוז בפתילה ולהוציא מקצתה כדי
שתאחז בו האור

מ"ב ס"ק טז
אבל מותר להוציא מקצתה העליון חוץ
לשמן כדי שתאחז האור בזה המקצת
שהוציא מן השמן ותהא הפתילה דולקת יפה

מ"ב ס"ק יח
אסור לחמם נר
של שעוה ולדבוק
בכותל או במנורה
גזירה שמא ימרח

מ"ב ס"ק יז
וה"ה דמותר לכפול נר שעוה
הדולק ולהדליק גם ראש התחתון

מ"ב ס"ק כא
בצוויינגייל אחר הדלקה...
בענין שיכבה כשיגיע לשם

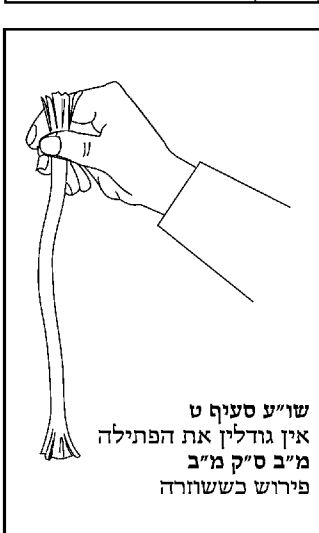
או להדביק
הנר בכותל

שו"ע סעיף ג
ויש מתירין לחתוך
נר של שעוה באור
דהיינו שמדליקים
גם למטה
כדי לקצרה

שו"ע סעיף ג
נר של שעוה שרוצה
להדליקו ב"ט וחס עליו שלא
ישרף כולו, יכול ליתן סביבו
קודם שידליקנו דבר המונע
מלישרף, בענין שיכבה
כשיגיע שם

שו"ע סעיף ט
אין גודלין את הפתילה
מ"ב ס"ק מ"ב
פירוש כששורה

מ"ב ס"ק לז
וה"ה לפעמים כשעדיין
הוא רך משימין קש או
שאר דבר באוירו מדופן
לדופן כדי שלא יפלו
הדפנות יחד אסור ליטול
הקש מתוכו ב"ט מהאי טעמא

שו"ע סעיף ז
אין פוחתין נר של חרס, דהיינו בעודו רך
כמו ביצים של יוצר למעך
אותו ביד לעשות
לו בית קבול,

מ"ב ס"ק לו
וכן שני כלים שהם מחוברין יחד בתחלת עשייתן
כגון שני נרות או כוסות וכה"ג אין פוחתין אותן לשנים

שו"ע סעיף ח
אלא אם כן ע"י שנותן שני ראשיה
בפי שני נרות ומדליקה באמצע

כמה הוא שיעור כדי שיעשו? שיעור כדי שיעשו היינו כדי שילך הנכרי למקום שליקט, אם יודע מאיזה מקום ליקט הן רחוק או קרוב משערינו בו, ויגמור המלאכה ויחזור לכאן, ואם הביאן עכו"ם ע"י רכיבה בסוס א"צ להמתין אלא בכדי רכיבה לשם, ואם נסתפק לו מהיכן הביאן שיעורן כדי שיבואו מחוץ לתחום בין לחומרא דאם ספק שמא בתוך התחום או חוץ לתחום צריך להמתין עד כדי שיביאו מחוץ לתחום וכן לקולא אם ידוע לו שבדאי מחוץ לתחום אלא שאינו ידוע אם בסמוך לתחום או רחוק הרבה אין להחמיר להמתין אלא בכדי שיעור מחוץ לתחום.

עשה הנכרי המלאכה לעצמו עד אימתי צריך להמתין? אפילו תלשן הנכרי או צדן לעצמו או נפל מן האילן מעצמו או ניצוד מעצמו אסור לאכלו בו ביום ולטלטלו אף למי שלא הובאו בשבילו דאם נמלך אח"כ להביא לישראל אסור באותו היום בין לישראל זה בין לאחר משום מוקצה ובפירות יש בו עוד איסור משום שמא יעלה ויתלוש, אבל לערב מותרין מיד במוצאי י"ט אף למי שהובאו בשבילו, ואפילו לערב היה יו"ט כגון שני יו"ט של גליות ורק בשני יו"ט של ר"ה אסור גם בשני וגם בשבת הסמוך ליו"ט אסור משום הכנה. ודוקא אם הביאן מתוך התחום אבל אם הביאן מחוץ לתחום אף דהתלישה היה לעצמו אסור עכ"פ משום תחומין למי שהובאו בשבילו בכדי שיעשו.

ספק אם נלקטו ביו"ט או אם נלקט בשביל ישראל מה דינם? עכו"ם שליקט לעצמו אפילו אם הוא ספק אם נלקטו או ניצודו היום אסורים וא"צ כדי שיעשו, ואפילו ביו"ט שני יש לאסור ויש מפקפקים ע"ז והפ"ח מכריע דלענין ליקוט יש לאסור אבל לענין צידה מותר ביו"ט שני. אכן אם ודאי לקטן או צדן היום ורק ספק אם לקטן וצדן בשביל ישראל אם צריך להמתין בכדי שיעשו תלוי במחלוקת ויש להקל לצורך מצוה. ואם היו שני הספיקות יחד אם נלקטו היום ואם נלקטו בשביל ישראל ביומן אסורים אלא דבערב מותרין מיד ואפילו היה יו"ט בערב כגון שני יו"ט של גליות אכן בנכרי שהביא דורון לישראל [א הביא למכור בעיר שרובה ישראל] אסור בכדי שיעשו.

אם ניכר בהם שנלקטו היום מה דינם? אבל אם ניכר בהם שלא נלקטו ושלא ניצודו היום שהיו הפירות כמושין וה"ה לענין דגים שניכרים שניצודו מעיו"ט כגון שנס ליחן ואדמומית שתחת לחייהן שבדוקין אותן שם מותר למי שלא הובאו בשבילו ואם לא באו מחוץ לתחום מותר אף למי שהובאו בשבילו.

מסל"ת האם הוא נאמן לומר שלא נלקטו היום? נכרי מסית לפי תומו שלא נלקט היום או ניצוד היום נאמן, ודוקא שאין הנכרי יודע שאסור לישראל מה שנילקט וניצוד היום דאל"ה אמרינן דמתכוון להשביח מקחו. ואפילו אם העכו"ם הביא ביו"ט אחר שבת והסית לפי תומו שנלקט בער"ש או שהביא בר"ה והסית לפי תומו שנילקט בערב ר"ה ג"כ נאמן, מיהו אם היה פירות שאין נאכלין חיין והביאן ביו"ט שאחר שבת או שהביאן בשבת והוא מסל"ת שנלקטו מע"ש אסור לאכלן ביו"ט.

נכרי שעשה מלאכה לישראל עד אימתי אסור להנות למנו? נכרי שהביא דורון לישראל ביו"ט וכן בהביא למכור בעיר שרוב ישראל דרים בה וכן בקצץ להעכו"ם מעות להביא לו פירות או דגים מעיו"ט והביאן ביו"ט אם יש ממינו במחובר או שמחוסר צידה אסור אף למי שלא הובא בשבילו לאכלו בו ביום, או להנות בו כגון הדס שנקצץ אסור להריח בו וכן שאר הנאות, ואפי" עבר ונתן לפיו ולעסו או אם בשוגג נתן לתוך פיו ואפילו אם כבר בירך ע"ז אסור לבלעו ואפילו לטלטלן אסור עד לערב בכדי שיעשו. ובו ביום אסור נמי משום מוקצה ובפירות שקלין תלוש ואדם מתאוה להן יש בו משום גזירה שמא יעלה ויתלוש ואפילו לקטן וצדן העכו"ם לעצמו.

הובא ביום א' דיו"ט האם צריך להמתין עד מציו"ט בכדי שיעשו? בשני ימים טובים של גליות אם הובא ביום ראשון מותר מיד בליל י"ט שני בכדי שיעשו. ויש מחמירין לאסרו עד מוצאי י"ט שני בכדי שיעשו ונוהגין להחמיר אם אינו צורך י"ט לצורך אורחים ובכנה"ג דאז נוהגין להקל לאחרים שלא הובא בשבילן ביו"ט שני אחר בכדי שיעשה אבל בלא"ה אין להקל אף לאחרים.

מי נקרא אורח להקל בעדו? מה דמחשבינן אורחים כאחרים י"א דהיינו דוקא כשהזמין אחר שהביאו הדורון דאלו אורחים שהזמין מקודם חשיבא כבני ביתו ואסור, ויש להקל לאורחים מעיר אחרת אף אם הזמין מקודם ואף הוא בעצמו אוכל עמהן וקודם כדי שיעשו אין להקל בכל גווני אף לאחרים.

למי אסור עד מציו"ט בכדי שיעשו? י"א דלדעה זו אינו אסור כל יום ב' אלא לאותו ישראל שהובא בשבילו אבל לשאר ישראל מותר מיד בערב יום ראשון וא"צ להמתין אף בכדי שיעשו. ואם קצץ עם העכו"ם מערב יו"ט שיביאו לו בזמן היתר והם הביאו לו ביו"ט ראשון יש להקל ביו"ט שני לאחר כדי שיעשה אף לאותו ישראל בעצמו שהובא בשבילו, וכשיש לו דוחק גדול וצורך באכילה יש לסמוך להתיר אף לאותו ישראל עצמו שהובא בשבילו ביום א' אחר שיעור כדי שיעשה בתחילת ליל ב'.

הובא ביו"ט ב' או בב' ימים ר"ה או ביו"ט הסמוך לשבת מה דינם? אם הובא ביו"ט שני צריך להמתין במוצאי יו"ט בכדי שיעשו ואין חילוק בין הוא לאחרים כיון שהובא ביום זה אכן אם הביא בתחלת הלילה דאין פנאי לצוד היום ובע"כ ניצודו ביום

ראשון יש לו דין הביא ביו"ט ראשון וכן אם הביא העכו"ם בתחלת ליל ראשון יש לו דין ניצוד מעיו"ט ואם הביא מתוך התחום שרי. אבל בשני ימים של ר"ה או ביו"ט הסמוך לשבת כגון שהיה יו"ט ביום ע"ש והביאן ביו"ט או שהיה ביום א' והביאן בשבת שלפני יו"ט בין מלפניו בין מלאחריו אם הובא בראשון לכו"ע צריך להמתין עד מוצאי י"ט ושבת בכדי שיעשו, ואף אם נלקטו או ניצודו מאליהן אכן בזה במו"ש מותר מיד ואין צריכין להמתין בכדי שיעשו.

הקונים שכר במוצאי להמתין כדי שיעשו? פסח מעכו"ם האם מותרים לקנות תיכף בזמן צאה"כ או צריכין בענינו...
Sponsored By: DollarPhone
זכות תלמוד

הלבנת דיומא
כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיק מלי ידוע
© מהמחלקת המסל